

РЕШЕНИЕ

№ 6664

гр. София, 10.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 02.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **7629** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на В. В. Ш., против отказ, обективизиран в писмо № 94-2435\9/04.08.2022г. на директора на Столичната регионална здравна инспекция (СРЗИ). С оспореното електронно писмо се отказва на жалбоподателката предоставяне на копие на досие с № 321 от 11 или 12.05.1957г. на детето Н. Г. П., вписана в регистрите на дома под № 3 21 с рождена дата 16.11.1956г., от Дом „Майка и дете“, [населено място], [улица], съхранявано в архива на СРЗИ. В писмено становище ответникът излага доводи за недопустимост на жалбата.

След като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването, доколкото по направеното искане е постановен отказ. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Производството пред административния орган е образувано по молба вх. № 94-2435/01.07.2022г. на СРЗИ (л.8 от делото). В нея жалбоподателката посочила, че е осиновено дете, което по информация на вече покойните си родители В. И. В. и Д. К. В., е живяло в Дом „Майка и дете“, [населено място], [улица] под името Н. Г. П.. Съгласие за нейното осиновяване е дадено от главния лекар на дома с представеното

по делото писмо № 616/08.06.1957г. (л.11). Осиновяването е допуснато с определение № 68 от 08.06.1957г. на Н. съд в [населено място] като Н. Г. П., [дата на раждане] (л.12). Тези писмени доказателства са представени на административния орган с отправената към него молба. С последната е направено искане на подателя да бъде предоставено копие от съхраняваното в архива на СРЗИ досие от Дом „Майка и дете“ на детето Н. Г. П., които са предходните имена на жалбоподателката. Последното се установява от отбелязването в горепосоченото определение № 68/08.06.1957г., съгласно което занапред осиновеното дете ще носи името на осиновителите и от бележката в акт за раждане № 551/11.05.1957г. (л.10), че собственото име от Н. ще бъде променено във В..

С процесното писмо директорът на СРЗИ отказал предоставяне на исканото копие. Изложени са мотиви, че тайната на осиновяването има за цел да защити правата както на осиновения, така и на осиновителите и на биологичните родители. Разпоредбата на чл. 105 от Семейния кодекс (СК) отговаря изцяло на изискванията по чл. 23, § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните, по-нататък - Регламент № 679/2016 г.), касаещ защитата на личните данни, тъй като посочва до кои данни е ограничен достъпът (тези за биологичния произход на пълно осиновения), с цел защитата на участниците в осиновяването, посочени са лицата, които имат достъп до данните, редът за този достъп, и условията за осъществяване на достъпа. Овластени да предявят искането за достъп до информация за произхода са само осиновеният и осиновителите, т. е. законът е признал наличието на правен интерес само на тези лица, като интересът на осиновителите да търсят тази информация се извежда от разбирането, че това е част от родителските им права и задължения с оглед защита интересите и правата на детето. Достъпът до информация за произхода зависи от преценката на окръжния съд за наличието на важни обстоятелства, обосноваващи искането му. Разпоредбата на чл. 105 СК не признава право, а правна възможност за достъп до информация за произхода, която е поставена под условие - потребността от информация да е обусловена от наличие на важни обстоятелства. Достъпът до информацията за произход се контролира от окръжния съд, допуснал осиновяването, който може да го разреши или не, в зависимост от преценката му за наличие на важни причини, като основание на искането. В част от случаите според съдът знанието на осиновения за извършеното осиновяване (т. е. при нарушена вече тайна на осиновяването) се приема като факт, който би могъл да се прецени като "важно обстоятелство" за разкриване на допълнителна информация относно неговия биологичен произход. Според съдебната практика (решения на окръжни и апелативни съдилища) не са важни обстоятелства по смисъла на закона, генетичната предразположеност към някои заболявания, желанието на молителя да узнае за своя произход, дори и в случаите, в които осиновителите му са починали (неизвестни), като се приема, че желанието да научи за биологичните си родители "е важна човешка причина", но тя не е правно основание за уважаване на молбата по чл. 105 СК. По тези съображения директорът на СРЗИ приел, че е извън компетенциите му и в противоречие с разпоредбите на действащото законодателство да се произнесе по искането на жалбоподателката за разкриване на горепосоченото досие. Посочил, че

същото следвала бъде отнесено до окръжния съд, постановил решението за допускане на осиновяването. Отбелязано е в оспореното писмо и, че в случай, че описаното досие се съхранява в архивите на СРЗИ, след постановяване на съдебно решение, допускащо разкриването му, същото ще бъде предоставено.

Молбата на жалбоподателката, поставила начало на производството в случая, има характера на искане за предоставяне на административна услуга по смисъла на § 1, т.2, б.“в“ от Допълнителната разпоредба на Закона за администрацията. Ето защо, отказът да бъде предоставена представлява индивидуален административен акт съгласно чл.21, ал.3 АПК. Оспореният отказ е постановен при съществено процесуално нарушение – основание за отмяна по чл.146, т.3 АПК, тъй като релевантните обстоятелства не са били изяснени в пълнота в производството пред административния орган. Последният не е изпълнил вменените му с чл. 35 и чл. 36 от АПК задължения да издаде акта, след като изясни всички факти и обстоятелства от значение за искането и обсъди обясненията и възраженията на страните, не е събрал служебно доказателства.

На първо място, от горното изложение на мотивите на отказа не се установява по несъмнен начин, разполага ли СРЗИ с търсеното досие в архивите си. На второ място, ако то се намира там, то не се установява, налице ли са предпоставки за отказ.

Действително, съгласно чл.105 СК, осиновителите или навършилият шестнадесет години осиновен могат да поискат от окръжния съд, постановил решението за допускане на осиновяването, да им бъде предоставена информация за произхода на осиновения, когато важни обстоятелства налагат това; окръжният съд в съдебно заседание при закрити врата, след като изслуша рождените родители на осиновения и заключението на прокурора, се произнася с решение. Редът е неприложим в случай, че осиновителите са починали, както твърди жалбоподателката, а рождените са неизвестни, както е посочено в приложените в преписката писмени доказателства, посочени по-горе. Ето защо, преди произнасянето си административният орган е следвало да изиска удостоверение за наследници на двамата осиновители. В случай, че те са починали и техен единствен наследник е жалбоподателката, предмет на преценка е единствено наличието на нейния законен интерес да се снабди с копие от досието.

Посочва се в мотивите на решение № 3020/26.02.2020 г. по адм. д. № 6518/2019 г. на Върховния административен съд (ВАС), III отделение, че аналогично искане предполага действия по обработване на лични данни, което следва да се извърши при спазване на разпоредбите на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Следва да бъде отчетено приложението на чл. 8 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Европейският съд по правата на човека приема, че е съществен важният интерес на лицето да получи информация за произхода си и по делото *Odievre* срещу Франция, „в което подробно е разгледано задължението на държавата да осигури баланс при разрешаване на спора във връзка с права на различни субекти, в еднаква степен защитени от конвенцията – в конкретния случай – пълнолетно лице, което е осиновено и неговите роднини по рождение. По соченото дело не е установено нарушение на държавата, но в конкретния случай не са били налице жизненоважни

интереси на лицето, търсещо информация за произхода си, а и е установено, че Франция е предприела редица мерки във връзка с възможността за установяване на рождения произход на осиновени лица, по тяхно искане и при зачитане правата и интересите на биологичните роднини. Сочените текстове изискват административният орган да извърши преценка за пропорционалност, като съпостави двете противопоставени едно на друго субективни права в случая - правото на защита на личния живот на заявителя, едновременно с правото му на медицинско лечение и правото на защита на личните данни на лицата, за които той иска информация. Действително, защитата на правата по чл. 8 от Конвенцията допуска намеса на държавните органи в случаите, предвидени в закона и необходими за защита на правата и свободите на другите. От една страна обаче, защитата на личните данни не е абсолютна и търпи ограничения във връзка със защитата на живота и здравето на трети лица, а от друга страна, тази намеса трябва да е пропорционална и съобразена с позитивните задължения на държавата, формулирани в юриспруденцията на Европейския съд по правата на човека във връзка с чл. 8 от Конвенцията“. Посочва се в същото решение на ВАС и, че при обработването на данни (по смисъла на Регламент № 2016/679) следва да се спазват изискванията на регламента, и по-специално на чл. 6 от него. Съгласно чл. 6 § 1 б. "г" от Регламента, обработването е законосъобразно, ако е необходимо, за да бъдат защитени жизненоважните интереси на субекта на данните или на друго физическо лице. При това посочената разпоредба изброява не кумулативно, а алтернативно условията за предоставяне на данни. Административният орган е следвало да извърши преценка на заявеното наличие на жизненоважни интереси, обосноваващи разкриване на исканите лични данни и обсъждане на представените доказателства и съответно излагане на мотиви в тази връзка. При положение, че такива интереси са действително налице, приложим е чл. 6 § 1 б. "г" от Регламента. В настоящия случай, ако след пълно изясняване на релевантните обстоятелства се окаже, че единственото лице, до което се отнася търсената информация, е самата жалбоподателка, направила искането, то приложение би намерило основанието на чл.6, §1, б.“а“ от същия регламент, тъй като тя е субект на данните и искането ѝ обективира нейното съгласие за обработването. Наред с горното, правото да получи информация относно собствените данни е предмет на изрична уредба в Глава трета на Регламент № 2016/679.

Предвид изложеното и като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че отказът е издаден от компетентен орган в установената форма; при това е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в резултат на което не е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ, обективизиран в писмо № 94-2435\9/04.08.2022г. на директора на Столичната регионална здравна инспекция.

ИЗПРАЩА преписката на директора на Столичната регионална здравна инспекция за

ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона съгласно изложеното в мотивите по-горе.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: